

Les condicions de vida de la població estrangera

Aquest 18è número de *La immigració en xifres* aborda les condicions de vida de la població estrangera que viu a Catalunya, tant pel que fa a les característiques de les llars com a la seva situació econòmica i les dificultats amb què es troben les famílies.

Les fonts d'informació usades per a aquesta anàlisi són els resultats corresponents a 2016 de dues enquestes que anualment elabora l'INE: l'**Enquesta de Condicions de Vida** (basada en una mostra de 3.026 llars catalanes) i l'**Enquesta Contínua de Llars** (basada en una mostra de 12.199 llars). Ambdues enquestes inclouen, a més, entrevistes a 6.077 i a 25.608 persones de 16 i més anys, respectivament.

Sumari

Característiques de les llars

Aquest primer apartat analitza els tipus d'habitatges segons el règim de tinença, la superfície i l'antiguitat, tot en funció de la nacionalitat del membre principal.

Formes de convivència

Aquest apartat aborda les relacions de parentiu i les tipologies de llar de funció del nombre de membres, tant si són adults com si són menors a càrrec.

Condicions de vida

Finalment, aquest apartat analitza les dificultats a què s'enfronten les famílies en funció de la seva procedència, molt relacionades amb el nivell d'ingressos.

Introducció

L'**Enquesta de Condicions de Vida (ECV)** es fa des de 2004 amb criteris harmonitzats per a tots els països de la Unió Europea amb l'objectiu de produir estadístiques comparatives de les desigualtats, la distribució d'ingressos i de l'exclusió social.

Pren com a referència la definició censal d'habitatge principal i les persones escollides per respondre el qüestionari són els membres que hi viuen, de 16 o més anys. De cada llar recull estadístiques sobre la renda i les seves condicions de vida.

La mostra de Catalunya en 2016 recull dades de les 3.026 llars escollides i de les 6.077 persones de 16 o més anys entrevistades.

Distribució de la mostra de l'Enquesta de Condicions de Vida segons la nacionalitat del membre principal de les llars. Catalunya 2016

Nacionalitat del membre principal	Llars		Persones de 16 i més anys	
	Mostra	Llars que representa	Mostra	Persones que representa
Espanyola	2.792	2.681.179	5.585	5.509.335
Estrangera comunitària	58	72.290	104	137.756
Estrangera extracomunitària	176	212.043	388	441.842
Total	3.026	2.965.512	6.077	6.088.932

Font: Institut Nacional d'Estadística (INE). Enquesta de Condicions de Vida 2016

Pel que fa a l'**Enquesta Contínua de Llars (ECL)**, produeix estadístiques de les característiques demogràfiques bàsiques de la població, de les llars que componen i dels habitatges que habiten. Sobre la població recull dades per sexe, edat, estat civil, país de naixement i nacionalitat. Per a les llars aporta informació sobre la grandària i composició i per als habitatges recull el règim de tinença, la superfície útil, el nombre d'habitacions, any d'edificació...

En 2016 van ser 12.199 les llars catalanes que es van incloure a la mostra i 30.812 les persones que varen ser entrevistades. A diferència de l'ECV, l'ECL inclou persones de totes les edats però, si se seleccionen només els registres de les persones de 16 i més anys, es pot apreciar que, tot i que les mostres de les dues enquestes són quantitativament diferents, la població que representen és molt semblant.

Distribució de la mostra de l'Enquesta Contínua de Llars segons la nacionalitat del membre principal de les llars. Catalunya 2016

Nacionalitat del membre principal	Llars		Total persones		Persones de 16 i més anys	
	Mostra	Llars que representa	Mostra	Persones que representa	Mostra	Persones que representa
Espanyola	11.307	2.641.296	28.058	6.449.905	23.560	5.390.277
Estrangera comunitària	324	115.101	850	273.182	687	234.530
Estrangera extracomunitària	568	193.960	1.904	607.290	1.361	451.190
Total	12.199	2.950.357	30.812	7.330.377	25.608	6.075.997

Font: Institut Nacional d'Estadística (INE). Enquesta Contínua de Llars 2016

De qui parlem quan parlem de la població estrangera

Aquest monogràfic analitza les condicions de vida de les **persones estrangeres**, que són aquelles que no tenen nacionalitat espanyola, independentment d'on hagin nascut.

Però, del total de persones de 16 i més anys que sí tenen passaport espanyol, el 5% han nascut a països de l'estranger i la immensa majoria (quasi bé el 86%) han obtingut la nacionalitat espanyola temps després d'haver arribat. Dediquem el primer apartat a aquest col·lectiu perquè després *desapareix* de les estadístiques.

Hi ha cinc possibles vies per obtenir la nacionalitat espanyola, la més habitual de les quals és la **nacionalitat per residència**, que exigeix la presència continuada de la persona al territori espanyol, de forma legal, **durant un període de deu anys** immediatament anterior a la petició. Hi ha algunes excepcions en què el període de residència exigida es redueix:

- 5 anys per a aquelles persones que tenen la condició de refugiat;
- 2 anys per als nacionals de països iberoamericans, Portugal, Andorra, les Filipines, Guinea Equatorial o d'origen sefardita;
- 1 any per als que han nascut en territori espanyol o portin un any casats amb una persona espanyola i no estiguin separats legalment o de fet.

Aquest és el principal motiu pel qual el temps que es triga a obtenir la nacionalitat espanyola varia molt. De mitjana, passen 9 anys entre que la persona sol·licitant arriba al país i finalment obté la nacionalitat espanyola, excepció feta dels ciutadans del Marroc, per als quals de mitjana passen 13,2 anys entre que arriben i obtenen el passaport espanyol.

Altres espanyols nascuts a l'estranger han aconseguit el passaport per alguna de les altres vies: per ser **espanyols d'origen** (fills de progenitors espanyols o de pares estrangers però nascuts a l'Estat espanyol o apàtrides), per **carta de naturalesa** (l'atorga discrecionalment i excepcionalment el Govern mitjançant Reial Decret), per **possessió d'estat** (s'atorga a qui hagi posseït i utilitzat de bona fe la nacionalitat durant deu anys, tot i no ser espanyol) i la **nacionalitat per opció** (persones subjectes a la pàtria potestat d'un espanyol, o persones el pare o la mare de la qual sigui espanyol nascut a Espanya).

Distribució de la població espanyola de 16 i més anys segons l'ECL. Catalunya. 2016

	Espanyols de 16 i més anys	S'han naturalitzat	Anys que han trigat
Nascuts a l'Estat espanyol	5.087.284	4.732	—
Nascuts a l'estranger	265.297	227.787	8,1
Equador	33.197	31.882	6,6
Colòmbia	30.304	29.718	7,6
Perú	28.766	28.378	6,6
Marroc	23.094	20.222	13,2
Argentina	21.364	19.496	6,4
Bolívia	13.924	13.924	8,4
República Dominicana	13.645	13.645	7,7
Veneçuela	10.401	7.479	7,0
Cuba	8.714	7.169	7,4
Uruguai	6.329	6.329	8,8
Altres 47 països	75.558	49.546	9,2
Total	5.352.581	232.519	8,9

Font: INE. Enquesta Continua de Llars 2016

Característiques de les llars

A Catalunya, els tipus d'habitatges més freqüents són els pisos o apartaments que formen part d'un edifici.

Quant al règim de tinença, s'aprecien diferències atès que les llars encapçalades per persones de nacionalitat espanyola són majoritàriament de propietat (79,1%) mentre que el lloguer és més freqüent en les llars encapçalades per ciutadans extracomunitaris (77,3%) i també en les de ciutadans comunitaris (59,3%).

Pel que fa a les càrregues hipotecàries, també hi ha diferències: el volum d'habitatges de propietat que estan lliures de càrregues només suposen un 4,4% de les llars encapçalades per persones nacionals de països extracomunitaris, davant del 50,2% de llars amb un cap espanyol.

Característiques de les llars catalanes segons la nacionalitat del seu membre principal. 2016

	Espanyola	Estrangera comunitària	Estrangera no comunitària	
Tipus d'habitatge	Pis o apartament en un edifici	71,6	67,3	87,4
	Unifamiliar adossat	17,3	25,3	7,6
	Unifamiliar independent	11,1	7,4	5,0
Règim de tinença de l'habitatge	Lloguer	16,8	59,3	77,3
	a preu de mercat	14,7	59,3	76,6
	a preu inferior al de mercat	2,1	—	0,7
Règim de tinença de l'habitatge	Propietat	79,1	39,4	17,4
	amb hipoteca pendent	28,9	23,5	13,0
	sense hipoteca pendent	50,2	15,9	4,4
	Cessió gratuïta	4,1	1,3	5,2
Total llars catalanes				

Font: INE. Enquesta de Condicions de Vida 2016

El prototip de llar catalana té una superfície d'uns 84 m², tot i que, depenent de la nacionalitat del principal membre, varia molt. Així, si la llar està encapçalada per una persona espanyola, la superfície augmenta fins als 100,3 m² de mitjana i baixa fins als 81 m² entre les llars de persones estrangeres extracomunitàries.

D'altra banda, és interessant calcular la superfície disponible per habitant, que és la mitjana de m² dividida per la mitjana de residents. Aquest càlcul mostra que, en les llars de persones espanyoles la superfície mitjana és de 41,1 m² per habitant, mentre que si el cap de família és una persona d'un país extracomunitari, la mitjana baixa fins als 26 m² per habitant. La més alta proporció correspon als ciutadans del Regne Unit (60,1 m² per resident), i la més baixa a les llars de ciutadans de

Filipines, on cada resident que hi conviu disposa de només 16,7 m². A la taula següent es recullen aquests indicadors per a totes les nacionalitats que encapçalen un mínim de 1.000 llars.

Grandària de les llars catalanes segons la nacionalitat del seu membre principal. 2016

Nacionalitat del pral. membre de la llar	Mitjana m ²	Residents / Llar	m ² / resident
Nacionalitat espanyola	100,3	2,4	41,1
Nacionalitat estrangera	85,4	2,9	29,6
Països comunitaris	93,1	2,5	37,2
Alemanya	105,3	2,1	50,4
Bèlgica	107,3	2,3	46,8
Bulgària	85,5	3,0	28,4
Eslovènia	64,7	1,1	59,2
França	120,8	2,5	48,3
Irlanda	77,0	2,8	27,9
Itàlia	73,7	2,0	36,0
Països Baixos	108,6	2,5	43,0
Polònia	78,0	2,5	31,4
Portugal	83,3	2,7	30,5
Regne Unit	115,8	1,9	60,1
República Txeca	76,7	2,8	27,2
Romania	84,6	3,0	27,9
Altres països	79,1	2,4	32,7
Països no comunitaris	81,0	3,1	26,0
Algèria	75,0	3,9	19,4
Argentina	82,2	2,4	34,2
Bangla Desh	73,3	4,4	16,8
Bolívia	67,9	3,0	22,3
Brasil	74,7	2,4	31,4
Colòmbia	74,2	2,6	28,1
Cuba	88,0	2,5	35,8
El Salvador	56,7	3,6	15,9

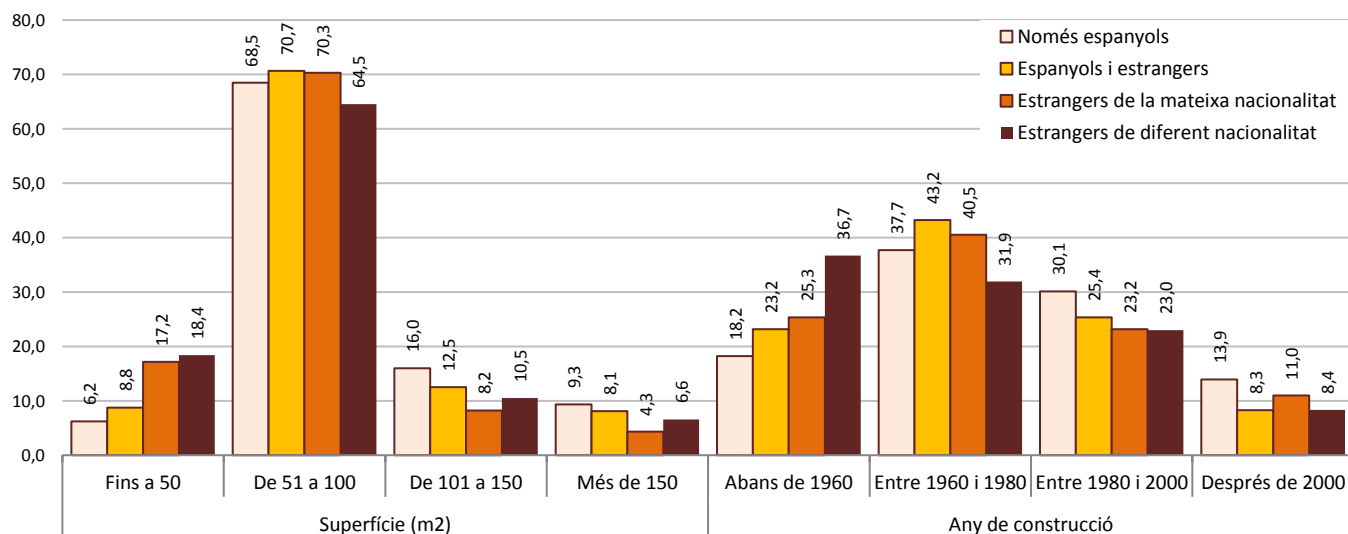
Nacionalitat del pral. membre de la llar	Mitjana m ²	Residents / Llar	m ² / resident
Països no comunitaris (continuació)	81,0	3,1	26,0
Equador	77,5	3,6	21,8
Filipines	62,3	3,7	16,7
Gàmbia	74,0	3,1	23,5
Geòrgia	85,9	2,0	42,0
Ghana	59,0	2,1	28,5
Hondures	96,1	2,7	36,2
Índia	80,3	4,2	19,3
Marroc	80,2	3,7	21,6
Mèxic	86,7	1,6	52,7
Moldàvia	68,4	3,2	21,2
Nigèria	79,3	3,0	26,0
Pakistan	113,7	3,5	32,7
Paraguai	75,7	3,5	21,9
Perú	73,6	3,6	20,7
República Dominicana	61,6	3,0	20,8
Rússia	104,5	2,8	37,2
Senegal	78,9	3,7	21,4
Suïssa	115,0	1,7	68,8
Ucraïna	86,3	3,4	25,7
Uruguai	69,8	2,5	27,8
Veneçuela	70,3	2,1	33,2
Xile	88,1	3,2	27,7
Xina	85,3	3,0	28,7
Altres nacionalitats	86,4	2,8	30,9
Total	83,9	2,5	38,5

Font: INE. Enquesta Contínua de Llars 2016

La majoria de les llars es concentren en la franja que va dels 51 als 100 m² però l'anàlisi en funció de la nacionalitat posa de relleu que la proporció d'habitatges de menys de 50 m² és de només el 6,2% entre les llars formades únicament per persones espanyoles, mentre que assoleix un 17,3% entre les llars on només hi viuen estrangers.

Quant a l'any de construcció dels immobles, són clarament més antics els habitatges ocupats únicament per persones estrangeres de diferent nacionalitat, ja que un 36,7% dels habitatges que ocupen es van construir abans de 1960. Aquesta proporció es redueix a la meitat (18,2%) entre els habitatges ocupats únicament per persones de nacionalitat espanyola.

Grandària i antiguitat dels habitatges catalans segons la nacionalitat de tots els seus membres. 2016

Font: INE. Enquesta Contínua de Llars 2016

Formes de convivència

En la pràctica totalitat de llars catalanes (el 92,9%) conviuen persones de la mateixa nacionalitat, ja siguin totes espanyoles (el 86,2% dels casos) o totes estrangeres del mateix país (6,8%).

Per tant, només en un 7,1% de les llars conviuen persones de diferents nacionalitats: en el 6,2% dels casos conviuen espanyols amb estrangers i, en un residual 0,9%, tots els cohabitants tenen un passaport estranger, però de diferents països.

Tant la grandària de les llars com les relacions de parentiu entre els seus membres varien en funció d'aquestes tipologies de llars.

El nombre de persones que conviuen sota el mateix sostre varia segons la nacionalitat tot i que, independentment de la seva procedència, una de cada quatre llars és unipersonal.

La proporció de llars amb més habitants (4 o més persones) es troba entre les formades per espanyols i estrangers (40,2%), mentre que el de llars amb dos membres està entre les de persones estrangeres de diferent nacionalitat (44,1%).

Distribució de les llars catalanes segons el nombre d'ocupants i segons la seva nacionalitat. 2016

	Només espanyols	Espanyols i estrangers	Estrangers de la mateixa nacionalitat	Estrangers de diferent nacionalitat
Unipersonal	26,9	—	26,4	—
2 persones	32,0	32,1	26,9	44,1
3 persones	20,3	27,7	17,0	31,7
4 o més persones	20,8	40,2	29,7	24,2
Total llars catalanes	2.541.772	182.792	199.249	26.544

Font: INE. Enquesta Contínua de Llars 2016

Pel que fa a les llars monoparentals, formades per un sol adult amb un o més menors a càrrec, suposen el 5,3% del total de llars de Catalunya, proporció que augmenta fins assolir al 7,1% de les encapçalades per un adult extracomunitari.

Finalment, la relació de parentiu amb el membre principal de la llar posa de manifest que en la gran majoria de les llars conviuen parelles amb fills: suposen un 87,9% de les llars de persones espanyoles i el 78,6% de les formades per persones estrangeres de la mateixa nacionalitat. És en les llars de les persones estrangeres de diferent nacionalitat on es registra la major proporció de membres no emparentats (el 32,7%).

Distribució de la població segons la relació de parentiu amb el cap de la llar i la nacionalitat de tots els membres que hi conviuen. Catalunya. 2016

	Total	Conviuen només espanyols	Conviuen espanyols i estrangers	Conviuen estrangers de la mateixa nacionalitat	Conviuen estrangers de diferent nacionalitat
Total llars	2.950.357	2.541.772	182.792	199.249	26.544
Membres que hi conviuen amb el membre principal	4.380.018	3.562.399	432.479	335.486	49.654
Parella	39,0	40,8	30,7	31,3	32,0
Fill/filla	46,2	47,1	40,7	47,3	28,8
Progenitor/a	4,2	4,2	4,0	4,8	0,8
Altres familiars (germans, avis, néts...)	6,8	5,7	12,5	11,5	5,6
Sense parentiu	3,7	2,2	12,1	5,1	32,7
Total població	7.330.375	6.104.171	615.271	534.735	76.198

Font: INE. Enquesta Contínua de Llars 2016

Distribució de la mostra de l'Enquesta Contínua de Llars segons la nacionalitat dels membres que hi conviuen. Catalunya. 2016

Nacionalitat dels membres de la llar	Llars que representa	%
Tots els membres tenen la mateixa nacionalitat	2.741.021	92,9
Conviuen espanyols	2.541.772	86,2
Conviuen estrangers del mateix país	199.249	6,8
Els membres tenen diferents nacionalitats	209.336	7,1
Conviuen espanyols i estrangers	182.792	6,2
Conviuen estrangers de diferents països	26.544	0,9
Total llars catalanes	2.950.357	100,0

Font: INE. Enquesta Contínua de Llars 2016

Les llars unipersonals tenen un perfil diferent en funció del sexe i la nacionalitat de la persona. Mentre que més de la meitat de les dones espanyoles que viuen soles tenen 65 o més anys (57%) i només un 3,3% són menors de 30 anys, entre les dones estrangeres la proporció de joves és del 18,3% i només el 23,9% són dones grans. D'altra banda, els homes que viuen sols estan en la franja dels 30 als 64 anys (57,8% dels espanyols i 78,7% dels estrangers).

Distribució de les llars catalanes unifamiliars segons el sexe i la nacionalitat. 2016

Llars unipersonals	Dona espanyola	Dona estrangera	Home espanyol	Home estranger
De 16 a 29 anys	3,3	18,3	5,3	13,1
De 30 a 64 anys	39,7	57,8	69,4	78,7
De 65 i més anys	57,0	23,9	25,3	8,2
Total llars unipersonals	376.180	27.176	307.121	25.525
% s/ total llars unipersonals	51,1	3,7	41,7	3,5

Font: INE. Enquesta Contínua de Llars 2016

Distribució de les llars monoparentals catalanes segons la nacionalitat del membre principal adult i el nombre de menors a càrrec. 2016

Nombre de menors a càrrec	Total llars monoparentals	Adult espanyol	Adult estranger comunitari	Adult estranger extracomunitari
1 menor	56,2	56,1	48,7	59,2
2 menors	35,9	36,6	42,5	27,2
3 o més menors	7,9	7,3	8,7	13,6
Total llars monoparentals	156.049	138.383	3.989	13.677
% s/ total llars	5,3	5,2	3,5	7,1

Font: INE. Enquesta Contínua de Llars 2016

Les condicions de vida

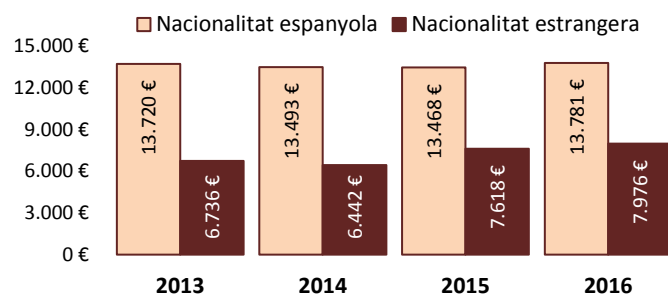
En aquest apartat s'analitzen pròpiament les condicions de vida, abordant tant la situació econòmica de les famílies com les dificultats amb què es troben.

Ingressos i renda disponible

La renda disponible anual de les llars és la quantitat de diners que s'obtenen després de restar, als ingressos bruts, les cotitzacions a la Seguretat Social i tots els impostos (sobre la renda i sobre el patrimoni). En 2016 va ser de poc més de 32.400€ en les llars encapçalades per una persona espanyola, mentre que en les llars amb estrangers no comunitaris va ser de poc més de 19.000€. Les llars d'estrangers de la Unió Europea es troben al punt mig, amb una renda mitjana de 26.400€ anuals.

Òbviament, la composició de les llars condiona la mitjana de la renda disponible i les llars unipersonals són les que registren els ingressos més baixos. Per contra, les que estan compostes per dos o més adults són les que, en conjunt, perceben els ingressos anuals més alts.

Evolució de la renda mitjana anual neta per persona segons la nacionalitat. Catalunya. 2013-2016

Font: Idescat, a partir de dades de l'Enquesta de Condicions de Vida de l'INE
*la renda correspon a l'any anterior

Dificultats

Mentre que pràcticament la meitat de les llars encapçalades per una persona espanyola (el 49,8%) arriben a final de mes amb certa o amb molta facilitat, la proporció de llars comunitàries és del 45% i de només el 18,2% entre les llars amb una persona de nacionalitat extracomunitària al capdavant.

Dificultats per arribar a final de mes de les llars catalanes segons la nacionalitat del seu membre principal. 2016

	Espanyola	Estrangera comunitària	Estrangera no comunitària
Amb molta dificultat	14,4	10,2	33,9
Amb certa dificultat	35,7	44,8	47,9
Amb certa facilitat	49,0	45,0	17,7
Amb molta facilitat	0,8	—	0,5

Font: INE. Enquesta de Condicions de Vida 2016

De fet, una de cada tres llars extracomunitàries (un 33,9%) arriben a final de mes amb molta dificultat, i és perquè al 78,7% d'aquestes llars, les despeses habituals (pagament del lloguer o de la hipoteca, el pagament de la comunitat, les assegurances,...) els suposen una pesada càrrega. Només una de cada cinc llars (el 21,1%) declaren que les despeses són una càrrega raonable.

Renda disponible anual de les llars catalanes segons la seva composició i la nacionalitat del seu membre principal. 2016

	Espanyola	Estrangera comunitària	Estrangera no comunitària	
Un adult	sense menors	18.088,0 €	15.879,5 €	11.824,0 €
	amb menors	23.390,2 €	13.756,0 €	11.990,3 €
Dos adults	sense menors	30.508,1 €	24.592,8 €	18.389,1 €
	amb menors	42.487,7 €	33.058,2 €	19.065,7 €
Més de dos adults	sense menors	46.949,5 €	42.045,2 €	22.243,7 €
	amb menors	46.371,4 €	39.074,0 €	29.636,0 €
Total llars catalanes	32.432,4 €	26.423,1 €	19.183,6 €	

Font: INE. Enquesta de Condicions de Vida 2016 (la renda correspon a l'any anterior)

El gràfic posa de manifest que, mentre les persones de nacionalitat espanyola van tenir en 2015 una renda mitjana de 13.781€ anuals, la renda corresponent a les persones de nacionalitat estrangera va ser de 7.976€ anuals, un 42% menor. Tot i la important diferència, aquesta s'ha escorçat una mica d'ençà que, en 2012, la renda anual de les persones de nacionalitat espanyola va doblar la renda que, de mitjana, van percebre les persones estrangeres.

La situació econòmica ha millorat sensiblement, i fins i tot una mica més en el cas de les persones de nacionalitat estrangera ja que, en el darrer exercici, han vist incrementada un 4,7% la seva renda neta anual, mentre que la del conjunt de Catalunya també ha augmentat però només un 2,6%.

Càrrega que suposen les despeses de les llars catalanes segons la nacionalitat del seu membre principal. 2016

	Espanyola	Estrangera comunitària	Estrangera no comunitària
No són cap càrrega	1,8	1,4	0,2
Són una càrrega raonable	40,8	43,4	21,1
Són una pesada càrrega	57,4	55,2	78,7

Font: INE. Enquesta de Condicions de Vida 2016

D'altra banda, un 18,1% de les llars extracomunitàries s'han retardat algun cop per pagar els consums de la llar (llum, aigua i gas), davant del 6,4% de llars espanyoles. I, en el cas dels crèdits, el retard afecta el 16,6% de les famílies espanyoles, el 28,2% de les comunitàries i al 54,4% de les extracomunitàries.

Proporció de llars que s'han retardat en el pagament segons la nacionalitat del seu membre principal. 2016

	Espanyola	Estrangera comunitària	Estrangera no comunitària
Consums de la llar (aigua, gas, llum)	6,4	11,8	18,1
Lloguer / hipoteca	8,1	14,3	15,1
Altres crèdits / préstecs contractats	16,6	28,2	54,0

Font: INE. Enquesta de Condicions de Vida 2016

La taxa de risc de pobresa mesura la proporció de persones que estan sota el llindar de la pobresa, que s'estableix a partir de l'anàlisi de la distribució de la renda entre totes les llars i la població, i es fixa com el 60% de la mediana dels ingressos disponibles anuals de les persones.

Per tant, la població en risc de pobresa es caracteritza perquè té una renda per sota del que es considera nivell de vida mitjà en la societat en què es resideix. L'evolució recent mostra que, tot i que la taxa entre la població d'origen estranger supera en molt la taxa de la població autòctona, la seva situació ha millorat.

La població amb privació material severa inclou aquelles persones que tenen unes condicions de vida restringides per la manca de recursos. Es considera que es pateix carència severa quan no pot finançar, al menys, 4 de les següents 9 situacions:

Proporció de llars catalanes que no poden finançar les següents situacions, segons la nacionalitat del seu membre principal. 2016

	Espanyola	Estrangera comunitària	Estrangera no comunitària
No poden fer vacances ni una setmana a l'any	34,0	14,6	47,4
No poden menjar carn o proteïnes de forma regular	2,5	5,2	6,9
No poden fer front a despeses imprevistes	34,5	51,0	74,2
No poden escalfar la llar a l'hivern	7,5	15,9	26,3
No poden pagar el lloguer o la hipoteca	8,1	14,3	15,1
No es poden permetre comprar un cotxe	5,4	3,1	26,5
No es poden permetre pagar el telèfon	0,6	—	0,7
No es poden permetre comprar una rentadora	—	—	0,8
No es poden permetre tenir un televisor en color	0,3	—	0,3
Pateixen carència material severa	5,0	5,9	13,7

Font: INE. Enquesta de Condicions de Vida 2016

La carència severa afecta a un 5% de les llars espanyoles, mentre que augmenta fins al 13,7% en el cas de les llars encapçalades per una persona extracomunitària.

En general, l'activitat que menys es poden permetre les persones és participar regularment en activitats de lleure. També gastar setmanalment alguna quantitat en un mateix és complicat per a molts ciutadans. On es detecten més diferències respecte a la població de nacionalitat espanyola és en les dificultats de substituir sabates o roba i en la impossibilitat de tenir connexió a internet, situacions en què es multiplica per 5 i 4 respectivament el volum de persones extracomunitàries que es troben en la mateixa situació de dificultat.

Despeses que no es poden permetre les persones segons la seva nacionalitat. Catalunya. 2016

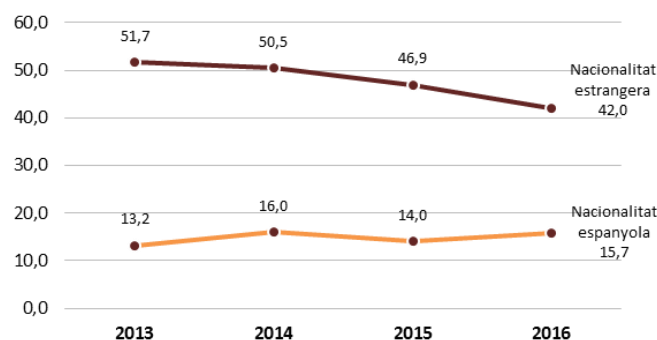
	Espanyola	Estrangera comunitària	Estrangera no comunitària
Substituir la roba feta malbé per una altra nova (que no sigui de segona mà)	3,8	3,8	19,2
Tenir dos parells de sabates (o un parell adequat per a qualsevol època de l'any)	1,3	3,1	7,1
Reunir-se amb amics i/o familiars per prendre alguna cosa al menys un cop al mes	6,9	10,6	17,4
Participar regularment en activitats de lleure (esports, cinema, concerts...)	18,4	20,1	36,8
Gastar setmanalment una petita quantitat de diners en un mateix	17,0	14,9	38,7
Disposar de connexió a internet (fixa o mòbil) per a ús personal en la llar	5,5	12,8	20,8

Font: INE. Enquesta de Condicions de Vida 2016

Finalment, el fet d'haver necessitat ajuda també varia molt segons la nacionalitat: mentre que el 19,4% de les persones espanyoles declara que l'han requerida, només un 10,1% de les estrangeres extracomunitàries ho ha declarat, i només un 5,3% de les comunitàries.

D'altra banda, quan han requerit ajuda, el 80% de les persones espanyoles l'han rebuda davant del 66,3% de les persones estrangeres.

Evolució de la taxa de risc de pobresa segons nacionalitat. Catalunya. 2013-2016

Font: Idescat, a partir de l'Enquesta de Condicions de Vida de l'INE

La impossibilitat de comprar un cotxe, escalfar la llar a l'hivern o comprar carn, pollastre o peix regularment, són els indicadors que més posen de manifest la vulnerabilitat de les llars encapçalades per persones estrangeres.

Els problemes propis de l'habitatge o del seu entorn són també un element diferenciador: patir soroll ambiental és el problema més freqüent en totes les llars. La presència d'humitat, per contra, afecta el triple de llars de persones estrangeres que no pas les espanyoles.

Problemes detectats en les llars catalanes, segons la nacionalitat del seu membre principal. 2016

	Espanyola	Estrangera comunitària	Estrangera no comunitària
Manca de llum	4,0	1,9	5,4
Sorolls	13,2	11,6	18,7
Contaminació	6,7	6,0	6,4
Delinqüència	8,8	3,2	8,5
Humitats	5,1	7,1	15,6

Font: INE. Enquesta de Condicions de Vida 2016

Distribució de la població segons si han necessitat ajuda i segons la nacionalitat. Catalunya. 2016

	Espanyola	Estrangera comunitària	Estrangera no comunitària
No ha requerit ajuda	80,7	94,7	89,9
Ha requerit ajuda i no l'han ajudat	3,9	2,1	3,3
Ha requerit ajuda i l'han ajudat	15,5	3,2	6,8

Font: INE. Enquesta de Condicions de Vida 2016